

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een negatieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: buitengewoon onderwijs (bachelor na bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen**

datum	1 Inleiding
28 mei 2013	Bij brief van 30 januari 2013 heeft het instellingsbestuur van de Artesis Hogeschool Antwerpen te Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: buitengewoon onderwijs (bachelor na bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 30 januari 2013 en ontvankelijk verklaard op 30 april 2013.
onderwerp	
Accreditatierapport en -besluit (001488)	
bijlage	
1	

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Peter Verleg (onderwijsdeskundige), zelfstandig adviseur/directeur-eigenaar van Peter Verleg/Consultancy BV;

Leden:

- Els Palmaers (domeindeskundige), gewezen Algemeen directeur van de koepel van de Vrije Centra voor Leerlingenbegeleiding;
- Marie Kathleen Deweerdt (domeindeskundige), directeur van de secundaire school Spermalie;
- Helga Melis (domeindeskundige), directeur van het Virgo Maria-instituut (GVBS) te Antwerpen-Merksem;
- Tine Jamaer (student-lid), professionele bachelor in het onderwijs, lager onderwijs aan de KHLeuven, banaba 'Buitengewoon onderwijs' aan de KHLeuven.

Secretaris:

- Evelien Vandenhoute, VLUHR

De visitatie heeft plaatsgevonden op 8 en 9 november 2011. Het visitatierapport dateert van 4 december 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3 Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen:

De commissie heeft beide facetten van dit onderwerp als 'voldoende' beoordeeld.

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding impliciet aandacht heeft geschonken aan het integreren van algemene en algemeen beroepsgerichte competenties bij het opstellen van haar competentieprofiel. In haar competentiematrix heeft de opleiding eveneens een twaalfal beroepsspecifieke competenties geïntegreerd. Deze zijn volgens de commissie afgetoetst aan het decreet en zijn op het niveau van een professionele bachelor.

De commissie heeft een document kunnen inzien dat de koppeling legt tussen de tien functionele rollen van een leraar en de competenties waarover een student Buitengewoon onderwijs dient te beschikken. De commissie mist evenwel de toelichting bij de gedane keuzes.

De commissie heeft uit de ingekeken documenten afgeleid dat de opleiding geen prestatie-indicatoren heeft vermeld in haar competentieprofiel. Ook mist de commissie de explicitering van de niveaus waarop de opleiding verwacht dat haar studenten afstuderen, zoals integratie- of expertniveau. Verder vestigt de commissie de aandacht op de internationale component in de doelstellingen, die tot op heden niet expliciet aanwezig is.

De opleiding heeft de inspiratie voor het opstellen van haar competentieprofiel gehaald bij het beroepsprofiel van leraren in Vlaanderen. De opleiding heeft haar competentiematrix eveneens vergeleken met matrices uit andere hogescholen. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding ook internationaal inspiratie heeft opgedaan.

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek van de opleiding vernomen dat het werkveld en de studenten enige inspraak hebben gehad in het opstellen van het competentieprofiel. De commissie stelt dat de verschillende stakeholders de competentiematrix kennen als term, maar dat het nog geen concreet levend gegeven geworden is dat gedragen is door en doorleefd is bij alle stakeholders.

Pagina 3 van 13 De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp 'Doelstellingen' en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp 'Doelstellingen' derhalve als voldoende.

Programma:

Positief vindt de commissie het dat de opleiding nagaat of de competenties uit het competentieprofiel aan bod komen in de opleidingsonderdelen. Tijdens de gesprekken vernam de commissie dat de meeste docenten dit individueel voor hun opleidingsonderdeel nakijken. Enige regie vanuit de opleidingscoördinator van dit gegeven is volgens de commissie wenselijk. De commissie vreest immers dat niet alle doelstellingen gerealiseerd kunnen worden met deze programma-inhoud.

De commissie heeft de indruk gekregen dat het programma nogal rigide en té voorschrijvend is. Het gebruik van interactietheorieën en holistische modellen is positief, maar mag volgens de commissie niet blijven steken in één theorie. De commissie is van mening dat de opleiding geen expliciete regie (planning, afstemming, opvolging, bijsturing) van het programma voorziet. Uit de ingekeken documenten blijkt niet dat de opleiding dit in de toekomst plant.

De commissie heeft tijdens het bezoek vastgesteld dat vier van de twaalf studenten uit het eerste jaar nog niet werkzaam waren in het onderwijs op het moment dat zij de studies in de opleiding Buitengewoon onderwijs aanvingen. De studenten krijgen via praktijkopdrachten een inzicht in de concrete praktijk van het buitengewoon onderwijs. De commissie meent dat diepgang ontbreekt in sommige opdrachten. Verder sporen de praktijkopdrachten niet altijd met de leerbehoeften en professionele vragen van de studenten.

Het is voor de commissie niet duidelijk geworden hoe en welke competenties worden ingezet tijdens de stage die de studenten lopen.

Naast de stage dienen de studenten tegen het einde van hun opleiding een eindwerk af te leveren. Ook hier is het voor de commissie nog onhelder of en hoe het competentieprofiel aangewend wordt en alle eindcompetenties behaald worden. De commissie vindt het jammer dat de opleiding haar studenten niet meer aanspoort om de artikelen raadpleegbaar te maken voor collega's.

Het bronnenmateriaal dat in de syllabi aan bod komt, is soms verouderd en gebruikt achterhaalde termen. Hier dient de opleiding volgens de commissie meer aandacht aan te schenken. Een uniforme aanpak voor alle syllabi is volgens de commissie dan ook wenselijk.

De samenhang in het programma is vooral te vinden in het aanbieden van twee pijlers, enerzijds een pijler gericht op het onderwijsproces en de school, en anderzijds een pijler gericht op opvoeding en omgeving. De samenhang van de opleidingsonderdelen die behoren tot pijler B (opvoeding en omgeving) is volgens de commissie echter minder duidelijk. Ook de samenhang tussen beide pijlers kan volgens de commissie nog verder geëxpliciteerd worden.

De bachelor-na-bacheloropleiding Buitengewoon onderwijs bestaat uit 2 studiejaar van elk 30 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 60

Pagina 4 van 13 studiepunten. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een bachelor-na-bachelor.

De opleiding heeft er bewust voor gekozen het aantal contacturen per week beperkt te houden en de toetsing met permanente evaluatie voor het academiejaar vooruit te plannen. Concreet gaat het volgens de studenten om een zestal uur per week die ze effectief op de hogeschool aanwezig zijn voor lessessies en een tweetal uur per week die ze besteden aan het maken van praktijkopdrachten.

De begrote studietijd is volgens de commissie een ruime overschatting van de reële studiebelasting. De afgestudeerden gaven aan dat enkele grote taken wel wat werk vergen, maar dat het aantal studie-uren eigenlijk slechts ongeveer één derde van de vereiste studietijd vergt. Verder vernam de commissie tijdens het bezoek dat sommigen de opleiding aanvatten omdat het diploma gemakkelijk en zonder al te veel inspanning te halen was, een stelling die door de commissie met verwondering onthaald werd. Op basis van informatie uit de gesprekken vreest de commissie dat de opleiding zo niet in de buurt van de decretaal vooropgestelde minimumgrens van 1500 uur op jaarbasis komt.

De commissie vindt dat de principes van onderwijs aan volwassen te vinden zijn in deze opleiding. De opleiding houdt rekening met de maturiteit van de doelgroep. Meer aandacht besteden aan het professionaliseren van de werkvormen die het reflecteren van studenten tot doel hebben, vormt volgens de commissie een kwaliteitsverbetering in de uitwerking van het didactische concept.

De commissie mist de koppeling van de toetsvormen met de na te streven competenties. Zij heeft er met andere woorden geen zicht op of en hoe de opleiding toetst of de studenten de competenties bereiken. Een verduidelijking van het beleid inzake feedback aan studenten is aangewezen volgens de commissie. De commissie betreurt het dat er bij de evaluatie geen externe persoon of jury betrokken is om de evaluatie van het eindwerk nog meer te objectiveren. Ook stelt de commissie dat het nog niet voldoende duidelijk is welke competenties de studenten bereiken, en in welke mate.

Na het inkijken van de examens stelt de commissie dat de examenvragen op niveau zijn.

De commissie is van mening dat de opleiding duidelijke toelatingseisen hanteert. Wel signaleert ze een probleem van het instromen van studenten uit de initiële lerarenopleiding die nog niet in de onderwijspraktijk staan. Volgens de commissie verloopt de EVK-procedure volgens de regels.

De commissie heeft voor dit onderwerp vier facetten als 'onvoldoende' beoordeeld.

facet 2.1 relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

facet 2.2 eisen academische gerichtheid van het programma

facet 2.5 studielast

facet 2.7 beoordeling en toetsing

De visitatiecommissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij maakt een negatieve afweging en stelt dat de opleiding onvoldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

Pagina 5 van 13 De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek vastgesteld dat het gebrek aan koppeling tussen de competenties, de evaluatie en de programma-inhouden, en de regie over dit geheel een ernstig tekort is, waarmee de opleiding worstelt. De commissie vreest dat niet alle doelstellingen met deze programma-inhouden kunnen gerealiseerd worden. Vooral de competenties met betrekking tot zelfreflectie, leren van andermans ervaringen, en samenwerking en communicatie met ouders en andere betrokkenen worden onvoldoende in het programma vertaald. De opleiding houdt volgens de commissie te strak vast aan het verouderde model van De Fever. Het ontbreken van keuzemogelijkheden, de onduidelijkheid over welke competenties met stage en eindwerk worden bereikt en het feit dat de opleiding te weinig vraag- of probleemgestuurd werkt, dragen volgens de commissie niet bij tot het realiseren van een kwaliteitsvol programma. Bovendien is de studiebelasting van de opleiding niet conform de vooropgestelde 60 studiepunten en is studietijdmetering geen prioriteit binnen de opleiding. Ook de evaluatie binnen de opleiding laat nog te veel ruimte voor verbeteringen.

De NVAO sluit zich bij de motivering van de commissie voor de score onvoldoende voor het onderwerp "Programma" en voor de scores van de onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp "Programma" derhalve als onvoldoende.

Inzet van Personeel:

De opleiding werkt vooral met gastdocenten. De commissie is tevreden over hun praktijkgerichtheid. De studenten hebben de mogelijkheid om docenten te evalueren. De commissie heeft geen duidelijk beeld gekregen van de professionaliseringsactiviteiten van de personeelsleden. Zij vindt ook dat die docenten meer overleg zouden kunnen plegen met elkaar.

Alle leden van het onderwijzend personeel werken deeltijds. Samen hebben zij een VTE van 0,63. De opleidingscoördinator is slechts voor 10 procent van haar taakstelling ingeschaald in de opleiding. De commissie vindt dit te beperkt.

De commissie heeft voor dit onderwerp één facet als onvoldoende beoordeeld: facet 3.3 kwantiteit personeel.

Toch is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij maakt een positieve afweging en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

De commissie is van mening dat de beperkte taakstelling van de opleidingscoördinator en de versnippering van de 0,63 VTE verdeeld over verschillende personeelsleden de kwaliteit van de opleiding hinderen. Een kwaliteitsvolle werking, en inhoudelijke coördinatie en opvolging zijn volgens de commissie slechts mogelijk mits een substantieel aantal uren voor de opleidingscoördinator.

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek kunnen afleiden dat het docententeam uit bekwame en gemotiveerde mensen bestaat, die zich willen inzetten voor de opleiding. Ze hebben relevante onderzoekservaring en praktijkervaring in het buitengewoon onderwijs. Door dit intrinsieke potentieel, dat door een goed beleid beter kan geactiveerd worden, heeft de commissie de inzet van het personeel positief afgewogen.

Pagina 6 van 13 De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp 'Inzet van personeel' en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp 'Inzet van personeel' derhalve als voldoende.

Voorzieningen

Op het moment van het visitatiebezoek werd de opleiding georganiseerd op de Campus 't Zuid in Antwerpen. De campus is volgens de commissie verouderd.

De bibliotheek ligt enkele straten verder dan de leslokalen. Dit heeft volgens de commissie tot gevolg dat er voor studenten een bijkomende drempel is om gebruik te maken van de bibliotheekfaciliteiten. De openingsuren van de bibliotheek zijn niet aangepast aan de studenten die op maandagavond les volgen. Positief vond de commissie het dat de bibliotheek aangesloten is op het A-netwerk, en dat studenten dus gemakkelijk uit andere hogescholen en de universiteit uit de associatie werken kunnen ontlene. De commissie is van mening dat de accommodatie van de bibliotheek niet voldoet aan de voorwaarden om zowel het personeel als studenten op een efficiënte en optimale wijze gebruik te laten maken van de bibliotheek. Die bevat volgens de commissie zowel verouderd als meer recent materiaal in verband met het buitengewoon onderwijs. Er ontbreekt materiaal rond leerzorg in de bibliotheek.

De commissie is tot de conclusie gekomen dat de studenten, gezien hun profiel als bachelor-na-bachelorstudent, niet of nauwelijks gebruikmaken van de studiebegeleiding die binnen de hogeschool ter beschikking staat. Het contact tussen de studenten en de opleidingscoördinator of de docenten is zo nauw dat deze laatsten de studiebegeleiding binnen de opleiding kunnen opvangen. De studenten krijgen via de digitale leeromgeving Blackboard informatie over de studieloopbaanvoorzieningen en -begeleiding.

De commissie heeft voor dit onderwerp één facet als onvoldoende beoordeeld: facet 4.1 materiële voorzieningen.

Toch is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij maakt een positieve afweging en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

Op het moment van het visitatiebezoek heeft de commissie vastgesteld dat de staat van de gebouwen niet meer voldoet aan de eisen van het hedendaags hoger onderwijs. Er zijn weinig faciliteiten gericht op de bachelor-na-bachelorstudenten en andere factoren, zoals de bibliotheek die niet op dezelfde campus als de leslokalen ligt of de vreemde combinatie van de lerarenopleidingen met Bedrijfskunde in één departement, bemoeilijken de situatie van de bachelor-na-bacheloropleiding. De commissie is van mening dat de nieuwe campus waar naartoe wordt gewerkt, zeker een aantal tekortkomingen zal verhelpen. Daarom beoordeelt ze het onderwerp voorzieningen als voldoende. De commissie wijst erop dat de nieuwe campus ook aan een aantal essentiële voorwaarden zal moeten voldoen om de kwaliteit van het onderwijs in de bachelor-na-bacheloropleiding te bewaken, met name onder andere de kwaliteit van de bibliotheek, de openingsuren van de campus en de contactmogelijkheden met de initiële lerarenopleidingen.

Pagina 7 van 13 De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp 'Voorzieningen' en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp 'Voorzieningen' derhalve als voldoende.

Interne kwaliteitszorg

De commissie is van mening dat er binnen de organisatie aandacht is voor geregisseerde kwaliteitszorg, maar uit de gesprekken die de commissie tijdens het bezoek gevoerd heeft, kon zij opmaken dat recent enkele veranderingen hebben plaatsgevonden binnen de departementale structuur, waardoor de opleiding in onzekerheid leeft, onder andere wat kwaliteitszorg betreft. De commissie heeft gemerkt dat pogingen worden ondernomen om de spanningen tussen het centrale en decentrale beleid te verminderen.

De opleiding bevaart de studenten van de opleiding op regelmatige tijdstippen. Ook worden op het einde van het academiejaar focusgesprekken georganiseerd met alle studenten over onderwerpen als inhoud, organisatie van het onderwijs, de lesgevers, toetsing, studiebelasting en de tevredenheid over het programma. Studenten gaven aan dat zij tijdens een dergelijk focusgesprek voldoende kritische opmerkingen konden uiten. De commissie stelt dat een meer uitgebreide verslaggeving van de focusgesprekken en een terugkoppeling van de resultaten van verbeteringsacties een meerwaarde zouden betekenen.

De commissie kon zien dat enkele van deze verbeteringstrajecten voortkomen uit wat de studenten hebben aangegeven in de focusgesprekken, maar anderzijds is de commissie ook van mening dat andere zaken die in de focusgesprekken aan bod komen, niet eindigen in goed uitgewerkte verbeteringsacties. De commissie heeft uit de ingekeken documenten immers niet kunnen afleiden hoe de concrete acties, het tijdspad of de prioritering van de verbeteringsacties eruitzien. Ook tijdens de gesprekken werd dit voor de commissie niet verduidelijkt. De commissie heeft dus geen indicatie van hoe of wanneer de verbeteringstrajecten zullen worden aangepakt en wanneer men resultaten kan verwachten. Verder heeft de commissie tijdens het bezoek ook de indruk gekregen dat veel verbeteringstrajecten van de opleiding Buitengewoon onderwijs ad hoc, intuïtief en incidenteel zijn.

De opleiding probeert kwaliteitszorg enigszins op te vangen met bevragingen en focusgesprekken, maar volgens de commissie is het een ernstige tekortkoming als de opleiding helemaal geen gebruik kan maken van het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool.

De commissie mist een formele bevraging van het werkveld en de alumni.

De commissie heeft voor dit onderwerp twee facetten als 'onvoldoende' beoordeeld.

facet 5.2 maatregelen tot verbetering

facet 5.3 betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De visitatiecommissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij maakt een negatieve afweging en stelt dat de opleiding onvoldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

Pagina 8 van 13 Tijdens het visitatiebezoek heeft de commissie weinig zicht gekregen op concrete verbeteringsacties, en evenmin op het tijdspad en de prioritering in het uitwerken ervan. Het feit dat het kwaliteitssysteem van de hogeschool niet van toepassing is voor de bachelor-na-bacheloropleiding en de niet-systematische aanpak van de verbeteringstrajecten wegen door. Ook de terugkoppeling van de resultaten van de bevestigingen behoeft uitdrukkelijke verbetering. De commissie merkt ook op dat er weinig tot geen overleg is met het werkveld door het ontbreken van een opleidingseigen resonantieraad, dat de responsgraad bij de bevestigingen laag is en dat er geen sprake is van een alumni-beleid. Volgens de commissie ondermijnen deze tekortkomingen de kwaliteit van de opleiding.

De NVAO sluit zich bij de motivering van de commissie voor de score onvoldoende voor het onderwerp "Interne kwaliteitszorg" en voor de scores van de onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp "Interne kwaliteitszorg" derhalve als onvoldoende.

Resultaten

De commissie heeft in haar gesprek met de afgestudeerden weinig loyaliteit en vereenzelviging met de opleiding vastgesteld. De afgestudeerden gaven aan dat andere opleidingen in andere hogescholen inhoudelijk rijker en meer inspirerend zijn dan deze opleiding. Bovendien gaven enkele alumni aan dat de opleiding naar verluidt gemakkelijk te halen is zonder er veel inspanningen voor te leveren. De alumni zouden de opleiding aan collega's hoofdzakelijk aanbevelen omwille van de haalbaarheid en de beperkte studiedruk.

De commissie heeft enkele van de eindwerken ingekeken, en is tot de conclusie gekomen dat die vaak te theoretisch zijn en de link met de praktijk missen. Bovendien is het eindproduct vrij mager en weinig diepgaand in relatie tot de 4 studiepunten die bij het opleidingsonderdeel Eindwerk horen. De commissie is verwonderd dat alle studenten toch lijken te slagen, hoewel sommige eindwerken onvoldoende zijn qua niveau. De commissie heeft geen zicht op hoe studenten de eindcompetenties verwerven bij het afwerken van het eindwerk, aangezien in het evaluatieformulier van het eindwerk geen enkele link gemaakt wordt met de competentiematrix.

De commissie heeft uit de gevoerde gesprekken en uit de ingekeken documenten kunnen afleiden dat de opleiding streeft naar hoge slaagpercentages en een korte doorstroomtijd, gezien het profiel van werkende instromers. In de ingekeken documenten kon de commissie zien dat de opleiding geen streefcijfers heeft geformuleerd. Wel zijn slaagcijfers voorhanden. Daarbij is het de commissie opgevallen dat een hoog percentage van studenten (95 procent) in de opleiding slaagt. Indien studenten niet slagen, is dit te wijten aan het feit dat ze vervroegd afhaken en niet meer deelnemen aan de evaluatie wegens de combinatie werk/studie of omwille van persoonlijke redenen. De studenten die alle credits behalen, doen dit binnen de vooropgestelde termijn van twee jaar.

De commissie heeft voor dit onderwerp één facet als onvoldoende beoordeeld: facet 6.1 gerealiseerd niveau onvoldoende

De visitatiecommissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij maakt een negatieve afweging en stelt

Pagina 9 van 13 dat de opleiding onvoldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

De commissie sluit zich aan bij de vraag van de studenten naar meer praktijkgerichtheid in de opleidingsonderdelen. Verder maakt de commissie zich zorgen over de twijfels die de afgestudeerden hebben over de opleiding. Om het gerealiseerde niveau op te krikken, zijn vanwege de opleiding nog veel inspanningen nodig op vlak van het eindwerk, het linken van de competenties aan de evaluatie van de stage en het eindwerk, en de internationalisering binnen de opleiding.

De NVAO sluit zich bij de motivering van de commissie voor de score onvoldoende voor het onderwerp "Resultaten" en voor de scores van de onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp "Resultaten" derhalve als onvoldoende.

Globaal oordeel

Het visitatierapport bevat het volgende globale oordeel:

"De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijbehorende bijlagen,
- de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

De commissie heeft niet alle verwachte informatie uit het zelfevaluatie-rapport kunnen halen. Het zelfevaluatie-rapport, dat op het eerste zicht overzichtelijk oogt, was te beknopt uitgewerkt, waarbij sommige onderdelen onvolledig uitgewerkt en vaak onvoldoende geëxpliciteerd zijn.

Na het bezoek rapporteerde de opleiding volgende verbeteracties reeds te hebben ondernomen:

- Tijdens het visitatiebezoek (begin academiejaar) waren nog niet alle stageplaatsen ingevuld, maar alle studenten hebben een stage aangevat bij de start van het 2de semester.
- Met betrekking tot de eindwerken kunnen we melden dat 2 werken van het academiejaar 2010–2011 die de commissie heeft kunnen inkijken, goedgekeurd werden voor publicatie in het tijdschrift 'School- en klaspraktijk' van Garant.

Op basis van de oordelen over:

- onderwerp 1 niveau en oriëntatie: voldoende
- onderwerp 2 programma: onvoldoende
- onderwerp 3 personeel: voldoende
- onderwerp 4 voorzieningen: voldoende
- onderwerp 5 interne kwaliteitszorg: onvoldoende
- onderwerp 6 resultaten: onvoldoende

is de commissie van mening dat er onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn."

De NVAO is in het licht van vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO sluit zich dan ook aan bij de

Pagina 10 van 13 bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De NVAO volgt de eindconclusie uit het visitatierapport.

4 Oordelen visitatiecommissie

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	O	2.1 eisen gerichtheid	O
		2.2 relatie doelstellingen - programma	O
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	O
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	Ok
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	O
		2.9 masterproef	Nvt
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	O
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	O
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	O	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	O
		5.3 betrokkenheid	O
6 Resultaten	O	6.1 gerealiseerd niveau	O
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: negatief

Pagina 11 van 13 **5 Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	O
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	O
6 Resultaten	O

Eindoordeel: negatief

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: buitengewoon onderwijs (bachelor na bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen

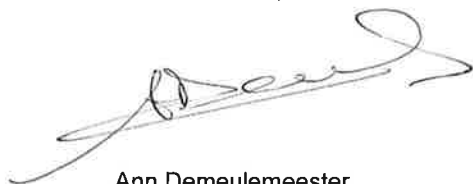
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met negatief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: buitengewoon onderwijs (bachelor na bachelor) van de Artesis Hogeschool Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding niet geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Antwerpen wordt georganiseerd .

Overeenkomstig artikel 56 van voornoemd decreet van 4 april 2003² heeft dit besluit tot gevolg dat de opleiding vanaf het academiejaar 2013-2014 niet meer kan worden ingericht en dat de graad van Bachelor meer kan worden uitgereikt, onverminderd de mogelijkheden om bij de Vlaamse regering een georganiseerd beroep in te stellen (artikel 60quater van het decreet van 4 april 2003) of om een tijdelijke erkenning aan te vragen (artikel 60bis van het decreet van 4 april 2003).

Den Haag, 28 mei 2013

Voor de NVAO,

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft niet van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren.

² De artikelnummers verwijzen naar de situatie voor de wijzigingen uit het decreet van 6 juli 2012 – cfr. art. 48 van dat decreet.

Pagina 13 van 13 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Artesis Hogeschool Antwerpen
– adres instelling:	Keizerstraat 15 B-2000 ANTWERPEN BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het onderwijs: buitengewoon onderwijs
– niveau en oriëntatie	bachelor na bachelor
– studieomvang	60 studiepunten
– vestiging opleiding	Antwerpen
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Onderwijs
– bijkomende titel	geen